

Cebimizdeki Zehir

Eskiden, özellikle Çinliler yüzüklerinin içinde zehir taşırlarmış. Düşmanları tarafından yakalandıklarında hiçbir bilgi vermemek için zehiri içip, intihar ederlermiş. Çoğumuz üzerinde zehir taşıma işinin eskide kaldığını sansak da, cepte zehir taşıma işi günümüzde de devam ediyor.

Öyle bir zehir düşünün ki, yüzlerce hastalığa neden olsun. Ömrünüzü çeyrek asırlara varabilen oranlarda kısaltsin. Satın almak ve yol açtığı hastalıkların tedavisi için harcanan para, birçok ülkenin bütçesinin önemli bir bölümüne varabilsin. Her an, her yerde, her yaş grubundan insan bu zehiri kullanıyor olsun. Yalnızca kullananlar değil, aynı ortamdakileri de zehirleyebilsin. Sanırım çoktan anladınız, sözünü ettiğim zehirin sigara olduğunu.

Sigara vücudun her bölümüne zarar veren bir kimyasaldır. Bağımlılık yapar. Ekonomide büyük bir pazar payına sahiptir. Tüketicisini öldüren tek yasal üründür de. Hedef kitlesi gençlerle çocuklardır ve her yıl sigaraya başlama yaş sınırı düşmektedir. Özentile, merakla sigara içmeye başlayan çocuklar, kararlarını verebilecek çağa geldiklerinde çoktan sigaranın bağımlısı olmuşlardır.

Dünyada üretilen sigaranın %70'ini geliştirmek olan ülkelerin insanları kullanmaktadır. Sigaranın içindeki 4000 kimyasalın en iyi bilinenleri nikotin ve egzos gazıdır. Bunun dışında radyoaktif maddelerden tutun da, siyanüre kadar her şeyi içerir. Tüm dünyada sigara yüzünden 8 saniyede bir kişi yaşamını yitirmektedir. Ülkemizdeyse 17 milyon sigara tiryakisi vardır.

Bu ürkütücü sigara gerçeğiyle nasıl savaşmalıyız? Öncelikle sigaraya başlanmasının engellenmesi gerekir. Sonra da sigaraya başlayanların onu bırakmasına yardımcı olmamız gerekiyor. Ülkemizde bu konuda birçok çalışma yapılıyor. Birçok dernek bu konuda hem aktif olarak çalışıyor, hem de diğer kurumları destekliyor. Birçok hastanede sigara bırakma poliklinikleri var. Klinikte yapılan tedaviler hakkında bir fikir olması için bir örnek de vermek istiyorum. İnönü Üniversitesi'nin Turgut Özal Tıp Merkezi Araştırma Hastanesi'nin sigara bırakma polikliniği var. Bu klinikte Yrd. Doç. Dr. Süleyman Evliyegil'in yürüttüğü klinik çalışmaları yalnızca göğüs hastalıkları bölümüyle sınırlı değil. Diğer bölümlerle de koordineli olarak çalışılıyor. Klinikte, psikolojik tedavi ve gerekirse ilaç tedavisi yapılıyor. Yani sigarayı bırakmak isteyenlere, geniş kapsamlı, koşulsuz destek sağlıyorlar.

Sigaranızı yakarken, kendinize ve aynı ortamda bulunanlara verdiğiniz zararı, ileride sigaraya başlamanız için örnek olduğunuz küçük bir çocuğu ve onu bırakmakla kazanıp kaybedeceklerinizi bir düşünün. Umarım, bir daha yakmamamk üzere onu söndürürsünüz.

Nurdan Yıldırım

İnönü Üniversitesi Tıp Fak. Dönem II

Sevginin Anlamı

Çoğu yerde duyulmuşuzdur: "Bu kadar aç insan varken neden hayvanlara değer veriyorsunuz?" diye. Bu söylemler daha sonra büyük huzursuzluklara ve tartışmalara yol açıyor. Hayvanseverler, insan düşmanı gibi gösteriliyor. Ben, bir hayvansever ve veteriner hekim adayı olarak "önce insan" diyorum. Eminim ki her hayvansever de "önce insan" diyor.

Şimdi hayvanların insanlara sundukları konusunda birkaç örnek vermek istiyorum. Fareleri ele alalım. Onları her türlü deneyde kullanıp insan sağlığı için araştırmalar yapılıyor. Yani bir anlamda, yolda gördüğümüzde tiksindiğimiz, korktuğumuz bu sevimli canlılar insan sağlığı için kendilerini feda etmiş durumdadır! Farelerin önemini düşünmenizi istiyorum. Ya hayvanların çocuklara kazandırdığı sorumluluk duygusunu başka hangi öğreten bu kadar iyi verebilir? Atların bizler için taşıdığı yükü başka kim taşır? İneklerin, tavukların bize sunduğu besin maddelerine ne demeli? Kim kapımızda bir köpek kadar güvenilir bekçidir? Bu örnekler artırıldıkça artırılabilir.

Ünlü bir söz vardır: "Hayvanı sevmeyen insanı sevemez" der. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyine bakın, sonra da hayvanlara verdiği değere bakın. İkiisi arasında doğru bir orantı var. Son olarak, bir köpeğin baygın bakan gözlerine bakın, bir kedinin boynuna dokunun, bir karıncaya basmamak için çaba harcayın. Sonra sevginin ne demek olduğunu anlarsınız.

Ulvi Çukur/Ankara

lim tüm insanlık için kullanılsaydı, birçok ülke açlık ve sefaletten kurtulmuş olurdu.

Gelecek çoğumuzu kaygılandırıyor. Tek çıkış yoluysa dayanışma ve hoşgörüde. Bilimi ülkelerin ve savaşların tekelinden kurtarabilirsek, o zaman güzel günler bizim de olur. Ama bilimi bu kısıktan nasıl çıkaracağız. Bu konuyu tartışmaya açıyorum. (Konuyla ilgili bana özel mesaj da atabilirsiniz.)

Metin bayatlı

İTÜ Uzay Müh./İstanbul

e-posta:metin_bayatli@hotmail.com

Bilimin Dostlarından Beklentisi

Edirne 1. Murat

Lisesi öğrencisiyim.

Varoluşumu ve çevremi inceledikçe,

bilim ve bilimin getirdikleriyle uğraşma hissim artıyor.

Aslında bu durum yalnızca benim için geçerli değil, tüm insanlık için geçerli taşıyor.

İnsanın sorunlara, sorulara aradığı yanıtların hepsi bilimle çözümlendi. Doğa, güneş, enerji, ışık hızı, ... bunların hepsi bilimin birer ögesi.

Biz bunları, bilimsel yöntemleri kullanarak çalışıp, çaba sarf ederek elverişli duruma getirebiliriz.

Yani başarının adresi, okumak, araştırmak ve çalışmak koşullarından geçer. Bilimi en gerçek yol gösterici ve kendimizi bilimin müteffiki kabul edersek, bilime karşı görevimiz onun gelişimini sağlamaktır.

Umut Yirmibeşler/Edirne

Erzurum

Mustafa Kemal İlkokulu Öğretmeninin Çağrısı

Bu mesajı Doğu Anadolumuzun güzide illerinden biri olan Erzurum'dan yazıyorum. Eğitim hayatına yeni başlayan Mustafa Kemal İlköğretim Okulu'nda, sınıf öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda okulumuzun TKY (Toplam Kalite Yönetimi) ve OGYE (Okul Gelişimi Yönetim Ekibi) ekiplerinden sorumluyum. Okulumuzun yeni açılmış olması, bölgesel ve yerel olanaksızlıklardan dolayı okul kütüphanesini oluşturamadık. Okuyan bir toplumun temellerinin atılması demek olan kütüphane için bir kitap bile olsa yardım yapmak, kampanyamıza destek vermek istemez misiniz?

Abdussamed Yeşildağ

Mustafa Kemal İlköğretim Okulu Üçküne evler Yunus Emre Mah. 25070 Yenişehir/ Erzurum

Okul Tel: (442) 316 70 59

Tel: 535 964 21 51

Bilimin Evrenselliği ve Kullanımı

İnsanlık nereye doğru gidiyor? Bu sorunun yanıtını düşündünüz mü? Savaşlar, savaşlar, savaşlar. Ama niye? Bilmediğimiz bir geleceğe doğru ilerliyoruz. Ama ileriye tahmin etmek hiç de zor değil. Yine savaşlar, savaşlar.

Bilimse günümüzde evrenselliğini yitirmiş durumda. Amerika, İsveç, Japonya gibi ülkelerin tekeline girmiş. Bu ülkelerin nüfusları toplamı tüm dünya ülkelerinin nüfusunun belki %10'u. Eğer bi-

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarılırken 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz: Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77